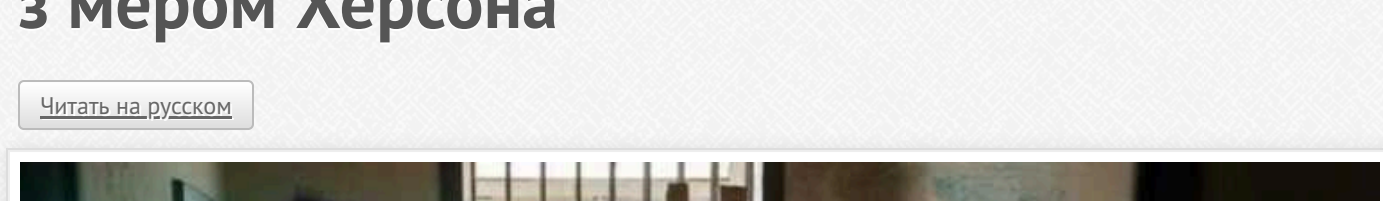

Злочин російських загарбників: У ЗМІ розповіли історію захоплення в полон окупантами херсонця, який сидів у камері з мером Херсона

Читати онлайн

Мером розповіли загарбник: У ЗМІ розповіли історію захоплення в полон окупантами херсонця, який сидів у камері з мером Херсона

Ріана деа'т місяця Віктор Солдатов, сивадін Херсонського суднобудівного заводу, провів у російському полоні.

В інтерв'ю МІДП він розповів про знущання російських над ним, свого сокамерника Гіора Коликаєва, міського голову Херсона, неочікуване звільнення та проблеми зі здоров'ям після тортур.

— На колени! Лицом к стене, ноги скрестить! — прудалоно російською мовою через віконечко у дверях. Двоє чоловіків покрито виконали накази. Двері відчинилися, і до камери зайшли люди у балаклавах.

Вони підхопили одного з ув'язнених, перемотали йому руки скотчем і повели на допит — в інше приміщення на тому ж поверсі. Там йому без жодних пояснень прикріпили до вушка та мінцян правої ноги "крокодиль" — зажимки електричних дротів. Чоловіка спитали про зв'язку зі Службою безпеки України. У той же момент він отримав перший удар струмом. Ув'язнений відповів, що ніяк не пов'язаний з СБУ.

Друге питання — про зв'язку із українськими Збройними силами — і односторонній удар струмом. Чоловік спростував і це. Того разу над ним знущалися ще 40 хвилин. А наступного дня все повторилося. За день — знову.

У російському полоні Віктор Солдатов, 50-річний системний адміністратор Херсонського суднобудівного заводу, провів рівно дев'ять місяців.

Життя в окупації

— Це не було ніякої ранку, коли мені зателефонували друзі й сказали: "Прощайся, війна". Але я не повірив, подумав, що це якийсь розграв, — згадує Віктор події 24 лютого 2022 року [тут і далі розповів Солдатову перекладена з російської мови].

О сьомій годині він, як завжди, вийшов на роботу та побачив дим з боку Чорнобаївки. Вже пізніше дізнався, що це росіяни атакували ракетами військовий аеродром у селі за 10 км на північ від Херсона.

На заводі почали знищувати паперову документацію, Віктор своєю чергою "чистив" електронні носії.

Аеродром у Чорнобаївці відразу став мішенню для росіян. Після початку окупації вони почали використовувати його для дислокації власної техніки.

Потім же майже нів року чоловік продовжував ходити на роботу.

— На заводі залишилися (працювати) тільки критичні служби, — пояснює він. — Наприклад, фекальні насоси, щоб не затопили приміщення, бо Острів [Караїтинський острів у Херсоні, де розташований суднобудівний завод] низький, а підгантові водні там високо, тож постійно потрібно відкачувати воду. Я ж забезпечував роботу бугхатерів, яка караховувала заробітну плату.

Кілька разів на підприємстві з'являлися російські військові. Вперше, у червні 2022 року, окупанти сказали, що з території заводу нібито заступили дрон, тож вони розшукували, хто це зробив. У всіх співробітників тоді забрали мобільні телефони — перевіряли переписку, контакти.

Після цього, за словами Солдатова, до бухгалтерів "на розмову" прийшли представники російських спецслужб. Діалог був коротким:

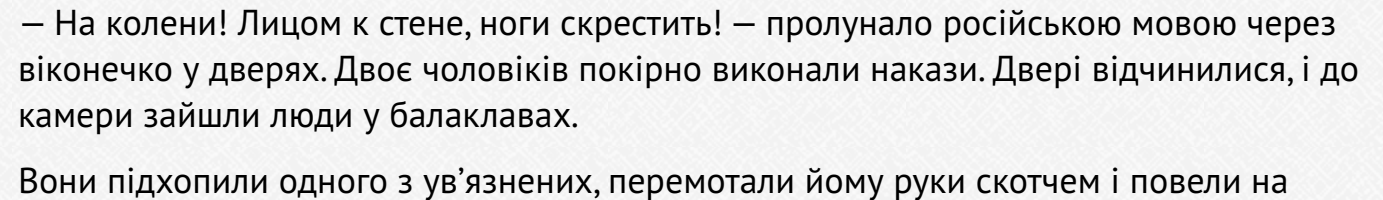
— Документи унітожили?

— Так, знищили.

— Ну, поняття.

На цьому й розійшлися.

Водночас у херсонських групах у Viber і Telegram почали писати про зникнення людей — російська заличка міста набувала масштабів.

Медіаініціатива за права людини ідентифікувала понад 1700 цивільних, яких росіяни викрали в окупації та незаконно утримують у своїх в'язницях та СІЗО

До самого Віктора прийшли 17 серпня.

— Открывайте, полиция! — почув він гуркіт у двері о сьомій ранку.

За порогом стояло четверо людей — двоє у балаклавах, ще двійко без, але всі у військовій формі без знаків розрізнення. Один із чоловіків був із вулиць 4, а решта б Віктор не відчинив двері, то їх все одно б виламали.

Військові повідомили, що херсонцю треба прохитати з ним, щоб відповісти на кілька питань.

Він поцікавився, чи потрібно йому перекинути у квартирі воду та газ, намагаючись таким чином з'ясувати, до чого йому готуватися та як надовго його затримують.

— Нічого такого. Вечером ви будете дома, — запевняли його.

Але додому він у той вечір не повернувся.

Допити

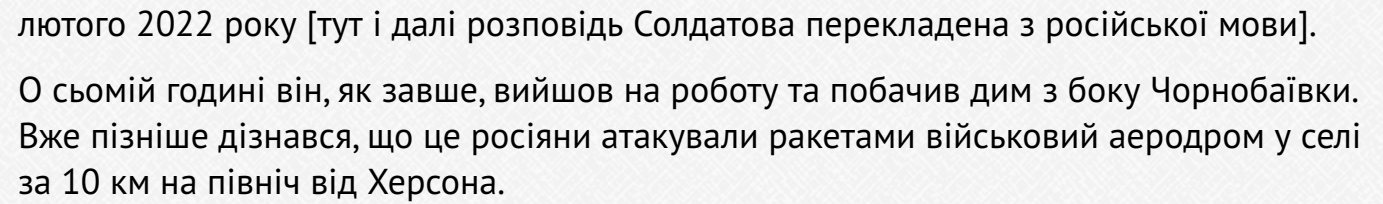
Віктора Солдатова привезли у Головне управління Національної поліції України в Херсонській області за адресою вул. Кірова, 4 (тепер це вулиця Литеранська).

Помістили у підвальне приміщення. Разом із ним в камері перебував ще один чоловік на ім'я Костянтин, його затримали в Олешках.

У приміщенні не було ні туалету, ні води, ні вентиляції. Час від часу до Віктора дралнили крики людей, яких, вочевидь, катували на тому ж поверсі.

На перший допит його забрали наступного ранку, тобто за добу після затримання. Без попередніх роз'яснень херсонця відразу почали катувати електричним струмом, супроводжуючи це питаннями про його зв'язки з СБУ та ЗСУ.

— Але які в мене зв'язки? Жодних зв'язків немає. Я не служив. І рідні не служили. Нікого не мобілізували, — розповідає він МІДП.

Віктор Солдатов, колишній цивільний заручник РФ. Фото: Слідство.Інфо

Віктору здавалось, що допит тривав вічно, але пізніше його сусід по камері сказав, що він повернувся за сорок хвилин.

На другий день допитів херсонця били кийками — переважно по животу під ребрами, а також по ногах вшир колін. Кілька разів влучили в шию.

Віктор згадує, що його били не одна людина, а одночасно трое-чотири чоловіки. На цей раз вони питали, як він почав працювати системним адміністратором на суднобудівному заводі, хто саме його туди привів.

— Як я потім зрозумів, у Росії діє така практика, що всі айтішкі, особливо які працюють на державних підприємствах, є такими собі "агентами ФСБ" [ідеться про неофіційну співпрацю з російською спецслужбою]. Тобто у них існує якась домовленість про злив інформації. І вони думали, що в нас так само, — пояснює херсонець цікавість до себе з боку росіян.

Серед іншого у нього вимагали сказати, де знайти інформацію відділу кадрів суднобудівного заводу, бо на жорстких комп'ютерних дисках всі ці дані були знищені. Чоловік відповів, що це інший департамент, до якого він не має доступу.

Для катування Віктора Солдатова росіяни також використовували цelloфановий пакет: його одягали на голову цивільного заручника відразу після удару струмом.

— При роздрізі ти видикаєш і перше, що інстинктивно робиш, коли виникається струм, — видикаєш. Саме у цей момент надагають пакет, — перераховує чоловік пережиті знущання.

При цьому зажимки електричних дротів також під'єднували до його геніталій і ссєксі. Згадує він і інші тортури, коли його поливали водою — аж до моменту, коли починав захлинатися. Цю процедуру росіяни називали "водолоз".

У мобільному телефоні херсонця, який вони забрали під час обшуку, росіяни знайшли контакт його сестри Олени, яка живе в Миколаєві.

— Она тебе любить? — на одному з допитів спитали у Віктора.

— Ну, напевно.

— А она хочет увидеть тебя живым?

— Так, думаю, що хоче.

— Давай тогда мы сейчас ей позвоним и скажем, что если она хочет увидеть тебя живым, то пусть проедет по Николаеву и скажет, где стоят военные, где находится техника [ЗСУ], — вимагали в херсонця його мучителя.

Утім чоловік відмовився. Тоді росіяни його били до тих пір, поки він не втратив свідомість.

Після третього допиту, коли окупанти знову не отримали від Солдатова тієї інформації, якої хотіли, херсонця поклали на стіл обличчям додолу, стягнули з нього сорти та почали погрожувати, що згальтують кийком.

Головне управління націоналіції України в Херсонській області, де росіяни катували Віктора

Віктора змудоно, після чого його сильно вдарили по обличчю і він "вимкнувся".

— Прийшов до тьми від того, що мене били по щоках і піднімали з підлоги, — каже чоловік.

Після цього його відправили в камеру. Однак пережитий стрес дався взнаки. Вночі чоловік витягнув із трулявої підлоги цвях і спробував перерізати ним собі горло.

Вже вранці сокамерник побачив скривавленого чоловіка та викликав охоронців. Спроба самогубства Віктора скривавленого чоловіка та викликав охоронців.

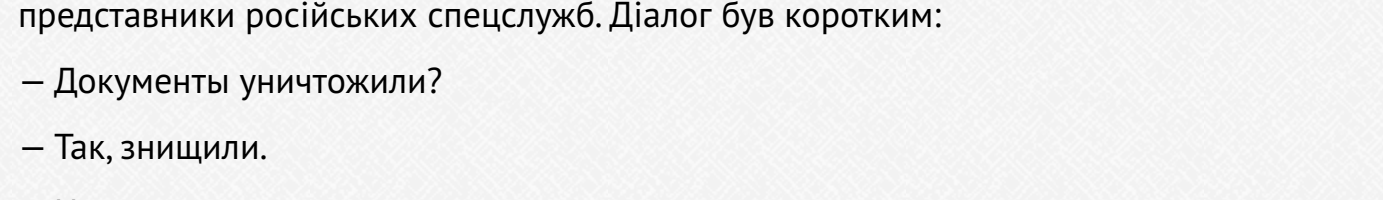
Спроба самогубства Віктора скривавленого чоловіка та викликав охоронців.

— Людей 20 тоді приблизно, — згадує херсонець. — Поставили крательницю, зробили укол — скоріше за все, потужний антибіотик, тому що в мене все зажило за тиждень після цього. І вони питали мене: "Чому ти це зробив? Тебе били? Сильно?"

Наступного дня Віктора не ціпали, та потім знову привели на розмову до тих самих людей, які його катували. На цей раз обійшлося без побиття, знущань та приниження. Чоловіка знову розлизували, чому він хотів позбавити себе життя та обидви, що все було гаразд.

Ще за день — 23 серпня — Віктора Солдатова перевезли в ізолятор тимчасового тримання (ІТТ) на вул. Теплоенергетиків. Там він просидів до 20 жовтня 2022 року. На допити його жодного разу не викликали.

— Мене туди помістили й ніби забули, — продовжує розповідати херсонець.

Камера у Херсонському ІТТ, де, ймовірно, було катувано людей. Фото: Суспільне

Через камеру № 8, де перебував Віктор, за час його перебування там погрожували 22 людини. Їх, пригадує він, на допити виводили постійно.

Колікаєв

Стрічний контраступ Збройних сил України восени 2022 року змусив загарбників тікати з правого берега Херсонщини. Але з собою вони забирали й цивільних полонених.

20 жовтня групу українців, яку утримували в ІТТ на Теплоенергетиків, росіяни переправляли до окупованої Іллі Пристані.

Віктора разом із іншими 11 ув'язненими помістили в камеру, розраховану на трьох людей. Перші чотири дні полонених не годували. На п'ятий дали борщу і хліба. Раз або двічі на день ув'язнених виводили на прогулку у двір.

У Голій Пристані групу з 60 українців, яких вивезли з херсонського ізолятора, отримали десять днів, а вже 30 жовтня повели далі та розділили.

Солдатова відправили в окуповану Чаплинку в Херсонській області, у місцевий райвідділ поліції.

— Там теж була трьохмісна камера, а нас десятеро людей, — згадує херсонець. — У камері ні води, ні туалету. Замість унітазу просто в підлозі була вирізана яма, тобто підлога там була фактично земляна.

У цій камері Віктор провів наступні пів року. Тут він познайомився із міським головою Херсона Гіором Коликаєвим, якого росіяни везли у полон 28 червня 2022 року. Першою про викрадення Коликаєва повідомила його радниця Галина Ляшевська.

Пізніше вона розповіла, що посадовця затримали біля однієї з комунальних установ, де працювали співробітники місцевих органів. Загарбники викликали жорсткі диски з комп'ютерів, обшукали сейфи. Після цього голову захопленого об'єкту посадили в автобус із буквою "Z" та вивезли у невідомому напрямку.

Ігор Коликаєв, міський голова Херсона

За словами Солдатова, Коликаєв сидів в одній із камер до 25 листопада 2022 року.

— Я йому щитлики давав за програші в шахи, — розповідає колишній полонений.

Віктор зауважує, що мер, який виглядав худим і виснаженим, не сильно розповідав про своє затримання. Серед іншого розказав, що просидів 114 днів в одній камері в ізоляторі тимчасового тримання на Теплоенергетиків.

25 листопада Коликаєва забрали, куди саме — Віктору невідомо.

Звільнення

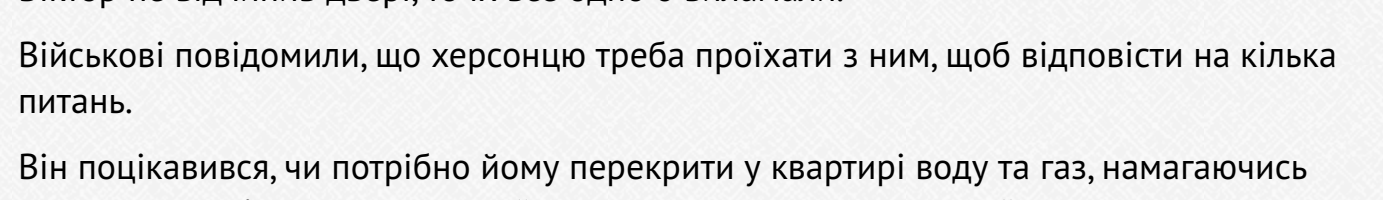
17 травня 2023 року росіяни відпустили Віктора Солдатова. Це сталося неочікувано навіть для нього самого.

— Я думаю, що у росіян відбулася ротация — розмірковує херсонець. — Пришли нові, почали дивитися, хто в них є, мене провіт від них можна отримати. І зрозуміли, що з мене нічого не вийде, що я мене навіть ніяких документів немає.

За час полону окупанти не порушили жодної кримінальної справи проти Віктора, офіційних звинувачень проти нього не висували.

— І мене просто винесли з райвідділку зі словами: "Досить жерти наші продукти", — згадує чоловік.

На щастя, російські силовики повернули херсонцю документи, які включили в день затримання: вусіртнішкі і закордонний паспорт. Також видали ключі від квартири.

КПП Чаплинка. Це свеніше стало четвертим місцем утримання Віктора Солдатова

Разом із ним випустили Гіора Новосільського, настоятеля Токарівської церкви святої микити Опіли, що на Херсонщині. Той своєю чергою звернувся до місцевого священника по допомогу у виїзді з окупованого регіону. Для чоловіків знайшли перевізника, який довів їх до Латвії.

Звіти Віктор повернувся у Херсон, який українські війська вже звільнили на той час. Стративо перебування в полоні чоловік пройшов медичне обстеження, нарешті потрапив до стоматолога. Лікар видали йому десять зубів — точніше те, що від них лишилося після тортур у перші дні полону. Зуби розкришилися під час ударів струмом, коли чоловік стискав язик.

Після таких катувань в нього також з'явився тремор в руках, але медики побиждали, що це з часом минеться.

Але проблеми з фізичним здоров'ям не порівняти з наслідками для психічного стану колишнього бранця.

— Я зрозумів, що [один] у чотирьох стінах або з'явлює, або виїду та спробую набити комуся морду, — ділиться чоловік особистим.

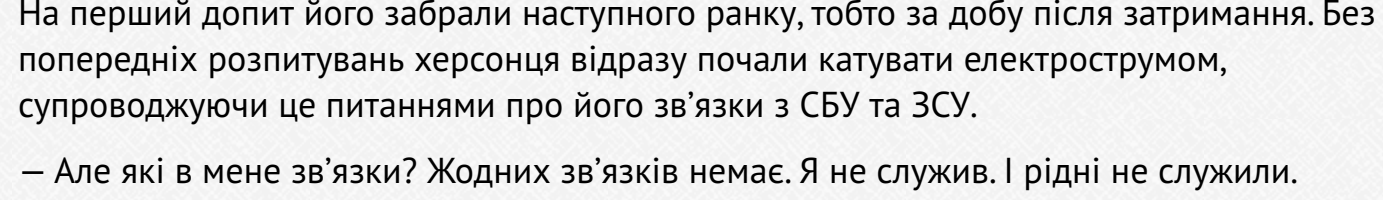
В одному з Telegram-каналів Віктор побачив оголошення про надання безкоштовної психологічної допомоги від фонду "Блакитний птах" та вирішив скористатися пропозицією. Після цього херсонець із вересня 2023-го по березень 2024-го працював із психологом.

— Я не скажу, що не згадую [про те, що ставлю], але, напевно, вже не ставлюся до цього аж надто драматично, — додає він.

Автор: Євгенія Корольова

Джерело: Медіаініціатива за права людини

Текст: Пилишук | Фото: Слідство.Інфо, Служба безпеки України, Служба безпеки України, Служба безпеки України, Служба безпеки України, Служба безпеки України

Тетяна Гришченко
РЕДАКТОР СТРІЧКИ НОВИНИ

29 серпня 2024 г., 15:22 | Переглядає: 2475 | Коментари: 0

Роздрукувати | Надіслати товаришу

Коментарі:

Comments powered by Disqus

